

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

CENTENARI
DE
RICART WAGNER

1813~1913
CINQUÉ FESTIVAL

ASSOCIACIÓ WAGNERIANA

CINQUÈ I ULTIM FESTIVAL

DIMARS 3 DE JUNY DE 1913

A 1/4 DE 10 DEL VESPRE

PROGRAMA

PRIMERA PART

Tannhäuser. Preludi de l'acte terç.

Sigfrid. (Acte 1.er) Cant de la forja.

Sigfrid: Joan Raventós.

La Posta dels Deus.

(Acte III - Quadre 1.er)

Relat i mort de Sigfrid.-Marxa funebre

Sigfrid: Joan Raventós.

Hagen: Conrat Giral.

Gunter

Un vassall | Innocenci Navarro.

Altre vassall: Vicenç Gallofré.

SEGONA PART

PARCIVAL

ACTE SEGON

Preludi del Quadre 1.er (KLINGSOR)

QUADRE SEGON (complet)

EL JARDÍ ENCANTAT

Escena de Parcival i Les Noies-Flors. — Gran escena de Kundry i Parcival. — Final, aparició de Klingsor i desencantament del jardí

Parcival: Francisco Viñas

Kundry: Lina Pasini Vitale

Klingsor: Innocenci Navarro

Noies-Flors: { Solistes: Concepció Badia — Adela
Sarré — Andreua Sornells — Ramona
Noguera-Dolors Sala — Judit Tarragó.

Cor: Orfeó Català: Secció de Senyoretes.

— TERCERA PART —
PARCIVAL

ACTE TERÇ
(complet)

PRELUDI. — (Parcival en cerca del Bé).

QUADRE PRIMER

LA PRADA AL DIVENDRES SANT

Escena de Gurnemanz i Kundry. — Arribada de Parcival. — Dialect amb Gurnemanz. — Baptisme i unció de Parcival. — Baptisme de Kundry. — L'encís del Sant Divendres.

INTERLUDI. — (Camí del Grial)

QUADRE SEGON

EL TEMPLE DEL GRIAL

Exequies de Tituel. — Chorals dels Cavallers. — Pregaria d'Amfortas. — Retorn de Parcival. — Exaltació del Grial i chor de Redempció.

Parcival: Francisco Viñas.
Gurnemanz: Conrat Giral.
Amfortas: Innocenci Navarro.

CHORALS

DIRECCIÓ: FRANZ BEIDLER.

Orquestra i Banda del "Sindicato Musical de Cataluña" — 130 professors.

Chor: Orfeo Català.

— 250 ORFEONISTES —

Es prohibida l'entrada a la Sala durant l'execució del programa

Tannhäuser

ACTE TERÇ

PRELUDI

Wagner dona an aquesta magnífica plana musical el títol de *Remiatge de Tannhäuser*, amb el qual ens revela clarament el seu contingut. En efecte, desde les primeres notes sentim el cant del pecador qui's dirigeix a Roma en cerca del perdó (chor dels pelegrins, acte I), i la frasi d'intercessió d' *Elisabet*, puix sos prec's foren els qui 'l decidiren a partir amb els pelegrins. — L'orquestra descriu la marxa del penitent humiliat, els seus passos lents, dolorosos, son cos arrossegant-se amb gran esforç i la seva ànima llençant una continua queixa de remordiment i de contrició. — Els pelegrins arriben a la Ciutat Eterna i llur joi tot ho domina, joi qui creix per moments al veure proper ja 'l terme de llurs sofriments, l' anelat perdó, que per fi 'ls hi es concedit, i que apareix triomfalment en l'orquestra. Mes aquest perdó no arriba a *Tannhäuser*, damunt del qual recau l' anatema qui 'l condemna, i qui 'l porta al comble del abatiment i de la desolació, contrastant amb el joi dels pecadors perdonats. — Acaba 'l preludi descrivint l'angoixosa espera d' *Elisabet* i 'ls seus prec's fervents per la redempció del penitent.

Sigfrid

ACTE PRIMER

CANT DE LA FORJA

SIGFRID

(Atiant el foc amb la manxa.)

Nothung! Nothung!

Glavi envejat!

Còm es que't vares rompre?

Polsina he fet

de ton tall brillant,

i en coc la forta llimalla.

Hoho! Hoho! Hohei!

Hohei! Hoho!

Manxa fort!

Manxa bé'l foc!

L'arbre altívol

era al bosc

i jo 'l vaig abatre ardit.

Del negre freixe

fiu-ne carbó;

en la llar es ara apilat.

Hoho! Hoho! Hohei!

Hohei! Hoho!

Manxa fort!

Manxa bé'l foc!

Carbó de l'arbre,

còm crema bé;

còm llença esplendit flam!

D'enceses espurnes

es brollador,

Hohei! Hoho! Hohei!

i fon del acer la pols.

Hoho! Hoho! Hohei!

Hohei! Hoho!

Manxa fort!

Manxa bé'l foc!

La Posta dels Déus

ACTE III - QUADRE PRIMER

RELAT I MORT DE SIGFRID

SIGFRID

Mime fou

un nan reganyós;

de l'enveja empès

eil me pujà,

per' què quan jo

fos gran i valent,

un gros drac li occís al bosc

aon guardava un bell tresor.

De forja i de fosa

llicóns me dava;

prò allò que'l mestre

mai no pogué,

del noi l'audacia

va conseguir ho:

amb els bocins d'un rònec glavi

fer-ne un'altre de nou.

Del pare'l brant

jo reforgí;

fort com mai

fou així Nothung.

Bo pel combat

Mime'l trobà;

llavors conduí'm al bosc,

llà occí jo Fafner, el drac.

Ara escolteu

bé mon relat:

heu d'oir meravelles.

Del fer drac

els dits me cremava;

frescò en ma boca cerqui:

tantost ma llengua

feu tast de la sanc,

çò que'ls aucells cantaven

poguí jo al punt capir.

Pel brancam l'aucell gai cantà:

«Ah! Sigfrid ja es mestre

de l'Or del Niblung!

Oh si ara en la cova

el Tresor trobés!

Si de l'elm magic s'empara
li pot per grans gestes servir,
mes si de l' Anell s'apodera
seu es el domini del món!»

HAGEN

Elm i Anell
tu't vas emportar?

UN VASSALL

L'aucell de nou escoltares?

SIGFRID

Elm i Anell
bentost foren meus;
i oi altra volta
l'aucell refilaire
al cim de l'arbre cantant:
«Ah! Sigfrid ja té'l magic
elm i l'Anell!
Oh! Ara de Mime
no's deu refiar!
El nan eix tresor li cobeja,
per çò ja l'espera a l'aguait;
vol llevar a Sigfrid la vida:
Oh! guardi-s Sigfrid de Mime!»

HAGEN

Bo fou el concell?

EL VASALL

Pagares be a Mime?

SIGFRID

Mortifre beuratge
prest m'oferí;
groc i tremol
l'intent vil confessa:
Nothung deixa'l extès.

HAGEN

(Rient sorollosament.)

Çò qu'ell no forjava
prou va tastar-ho!

(Fa omplir un corn de beure i hi tira qualques gotes del suc d'una herba.)

DOS VASSALLS

Què més l'aucell digué encara?

HAGEN

Heroe, beu
abans d' eix corn;
un beure molt bò t'he amanit
per'que't dongui ben clara memoria...

(Ofereix el corn a Sigfrid.)

i res del passat no oblidis!

(Sigfrid mira pensatiu a dins del corn i après beu a poc a poc.)

SIGFRID

Boi trist guaitant l'arbre,
torno a escoltar;
l'aucell seguí cantant:

«Ah! Sigfrid ja ha mort
el sinistre nan.
Jo ara li sé
una dòna sublim:

dorm sobre altíssim roquer;
flames encerclen el lloc,
Si'l foc ell pasés,
si ella esvetllés,
Brinhilda fóra per ell!»

HAGEN

Y tu'l concell
de l'au seguires?

SIGFRID

Séns més trigança
vareix marxar;
fins la roca encesa jo arribí...

(Gunther escolta amb sorpresa qui va creixent.)

les flames traverso
i trob per sort,

(En exclui sempre més gran.)

dormida la dòna gentil,
cobrint-la armura esplendent.

Desfiu l'elm
de la verge sublim;
i ardit besant-la l'esvetllí.
Oh, amb quin goig diví m'abraça
la bella Brinhilda al punt!

GUNTHER

(Aixecant-se amb gran espant.)

Què escolto?

(Dos corbs s'envolen de dins d'un matoll, passen fent un cercle per demunt de Sigfrid i fugen vers el Rhen.)

HAGEN

Comprens també
d'eixos corbs el cocleig?

(Sigfrid s'aixeca sobtat i segueix amb l'esquart els corbs, girant l'esquena a Hagen.)

Venja criden-me ja!

(Hagen clava sa llança a l'esquena de Sigfrid.—Gunther i Els Vassalls se llencen damunt de Hagen. Sigfrid aixeca son escut ben alt per a tirar-lo an aquell; les forces li manquen, l'escut li fuig de les mans i li cau per darrera; son cos cau a plom damunt de l'escut.)

ELS VASSALLS

(Qui volgueren endebades deturar Hagen.)

Hagen, què feres?
Què es çò que has fet?

GUNTHER

Hagen, què es çò que has fet?

HAGEN

Venjo'l perjuri!

(Hagen se separa amb calma dels demás i s'allunya cap al cim de la montanya, veient-el com sen va a poc a poc mentres apunta'l capespre. Gunther s'ajup adolorit vers Sigfrid. Els Vassalls conmovuts vollen a moribond.)

SIGFRID

(Que un xic redreçut i so-tingut per dos Vassalls obre sos ulls radiant.)

Brinhilda!

Sacra muller!

Guaite-m! Obre'ls teus ulls ja!

Qui'ls clogué
de nou en el són?
Qui per' adormir-te fou vil?

Ton heroe ve:
te besa'ls ulls
i els aspres lligams
romp de la verge:
riallera Brinhilda 'l reb!

Ah! Eixos ulls teus
sempre desclosos!
Ah! Ta alenada
dolça i xamosa!...
Dolça frisança!...
Fi beuhaurada!

Brinhilda... mon comiat... reb!

(Can enrra i mor. Els presents romanen en una trista immovilitat.)

INTERLUDI

MARXA FUNEBRE

S'ha fet de nit. A un signe de Gunther, els Vassalls aixequen el cadavre de Sigfrid i se l'emporten en corteig solemniat cap els cims rocosos.

La lluna esqueixa 'ls nuvols i llumena sempre amb més força 'l seguici funebre, qui es arribat al cim de la montanya.

Del Rhen s'aixequen unes bromes qui omplen a poc a poc tota l'escena fent invisible 'l seguici i arriben fins al prosceni, cobrint-el per complet durant l'interludi.

A la fi les bromes s'han anat esvanint, deixant per fi visible l'atri del palau dels Gibichungs vora 'l Rhen on són conduïdes les despulles de l'heroe.

Parcival

ACTE SEGON

PRELUDI

Forma un notable contrast amb l'escena de la Consagració del Grial qui precedeix. De les celiques alçaries devallem soptadament a les pregoneses de l'infern, puix aquest Preludi no es sinó un esclat de ferèstega ira, de furia demoniaca per a descriure l'esperit del mal, l'enemic de la Fè, la concupiscença de la carn, personificat tot açò en la figura del magic Klingsor, l'esser maleit qui tants damnatges ha portat als cavallers del Grial. Per açò'l títol més escaient an aquest Preludi es "Klingsor", puix el tema descriptiu d'aíal personatge traversa gran part de la pagina musical amb moviments rapits i impetuosos, amb frisaunces diaboliques descrites en continuades progressions cromatiques, i combinant-se amb la planyívola frase musical qui personifica 'l pecador Amfortas, i amb el caracteristic tema de Kundry qui esclata repetidament com histerica rialla de la dóna sotsmesa al poder del mal, fermada en pregon somni magic. Es, doncs, aquest Preludi, com una preparació i un resum alhora de la violenta escena entre Klingsor i Kundry, de no pas llarga durada, qui constituïex el quadre primer de l'acte, unica pagina que d'ell hem suprimida, lligant-el directament amb el

QUADRE SEGON

EL JARDÍ ENCANTAT

L'escena qui representava una maçmorra en un torreó del castell magic de Klingsor s'es transformada en un jardí plè de vegetació tropical; arreu esplendides flors d'ufana luxuriosa; al fons el verger es clos per els marlets de la muralla, flanquejada dels murs davanters i les terraces del propi castell, del més ric estil alarb.—Parcival es dret dalt de la muralla, esguardant meravellat el jardí. De tots endrets, tant del jardí com del palau, ixen corrent i en desorde xamoses Noies, de primer d'una a una i després en gran nombre; van

abillades amb uns tenus vels de delicats colors, simulant que s'han cobert amb ells apressadament, com si acabessin de despertar esglaiades.

LES NOIES-FLORS

(Alternativament.)

Ací, ací fou la brega!
—Còm cridaven!
—Ai trista! Qui n'es culpable?
—Cal venjança!
—Ah, l'amat me feriren!
—I el meu, on se troba?
—M'he esvetllat tota sola!
—Ont es fugit ell?
—Ont es mon amant?
—On són nostres heroes?
—Dintre l'alcaçar!
—Ai trista! Ai trista!
—Tots duen ferides sagnantes!
—Sus! Totes a aidar-los!
—Qui es nostre enemic?

(Oviren Parcival i el signen.)

—Eix, guaita-ll!
—Guaita-ll là! Guaita-ll là!
—On?—Llà!—Llà—Ah!
—Ja'l veig!—Ja'l veig!
—De mon Ferris ara'l brant ell dñ!
—El burc ha assaltat!
—De l'amat la sanc prou be conec!
—Jo oïa del mestre'l corn!
—Sí, jo oïa'l seu'l corn!
—Ell fou!—Mon heroe hi anà!
—Tots ells hi anaren al punt,
mes prompte n'eixiren ferits!
—Ai d'eix hom qui'ls ferí!
—L'amat ell ferie-m!
—Ferí'l meu amic!
—Son brant encar sagna!
—Mon amat retut!

—Ai trista, trista!
—Ei, tu! Ei, tu!
—Còm es que'ns dús tal dissort?
—Oh greu dissort!
—Maleít! Maleít!
—Maleít siguis, doncs!

(Parcival, fent un salt, devalla un poc més dintre 'l jardí. Les Noies-Flors reculen a correu.)

Ah intrepit! Ah temerari!
—Perqué'ls heroes tú'ns feries?

PARCIVAL

(Deturant-se, tot sorprès.)

Xamoses noies, no'm calia batre-ls,
si al vostre encís me privaven ells d'arribar?

LES NOIES-FLORS

Venies vers nos?
—Quan ens has vist?

PARCIVAL

No he pas vist mai plançons tan gentils;
dir-vos beutats, sembla-us prou be?

LES NOIES-FLORS

Així no vens pas a batre-ns?

PARCIVAL

Mai no ho faré!

LES NOIES-FLORS

Empró'ns has fet força damnatge!
—Companys de pler tú'ns ferires!
—Amb qui gaudirem?

PARCIVAL

Plau-vos amb mi?

(Les Noies-Flors, qui son passades de la sorpresa a l'alegria, esclafixen en una joiosa rialla. Mentre que Parcival s'atansa més i més a la colla més avalotada, les de l'altra colla desapareixen inadvertidament darrere 'l tou de flors, per a completar llur agensament.)

LES NOIES-FLORS

Doncs si'ns vols be, roman amb nos!
—Si'l tracte'ns afalaga,
darem-te bona paga!
—No'ns tempta'l brill de l'or.
—Sols plau-nos el goig d'amor!
—Si consol saps portar-nos,
llavors prou podràs guanyar-nos!

(Tornen les de l'altra colla, qui apareixen totes agensades amb flors, semblant talment flors elles mateixes, i's llencen al punt envers Parcival.)

—Ara deixeu-lo!... —El donzell es meu!
—No!... —No!... —Meu!... —Meu!

(Les d'abans.)

—Ah traidores! —S'ornaren séns dir-ho!

(S'allunyen pressoses, per a agensar-se de la mateixa faigó, mentre que les altres encerclen alternativament Parcival amb jocs infantils, amanyagant-li dolçament les galtes i la barba.)

LES NOIES-FLORS

Vine! Vine!
Nin dilecte!
Vull embaumar-te!
Ara un goig selecte
amb mon amor plau-me dar-te!
Vine, nin dilecte!

(Tornen les de l'altra colla agensades com les primeres i encerclen Parcival d'igual faigó que aquestes.)

Vine! Vine!
Nin dilecte!
Jo vull baumar-te!
Goig selecte
amb mon amor dar-te'm plau!

PARCIVAL

(Amb joiosa calma, entremig d'elles.)

Quin dolç perfum feu!
Sou flors flairoses?

LES NOIES-FLORS

(Tantost aplegades, tantost soles.)

Eix hort ornam.

—Esprits odorífics,
florim en dies magnífics.

Aci creixem,
el sol ens dón vida,
per' tu fem tendra florida!

—Segue-ns gentil amic!
—No deus per' les flors ser coquí.
—Si no saps galan festejar-nos,
deus prompte marcides mirar-nos!

—Damunt ton pit reb-me amb goig!
—Vine, nin dilecte!
—El front vull refrescar-te!
—Deix-me embaumar-te!
—Les galtes vull amoixar-te!
—Besar vull els teus llavis!
—No, jo! Car só més formosa!
—Jo só més formosa!
—Jo só més flairosa!
—No, jo!...—Jo!...—Jo só jo!

PARCIVAL

(Esquivant amb dolcesa llurs graciosos encalsaments.)

Oh eixam brau de flors remoroses!
si us daliu per'heure-m, torneu-vos calmoses.

LES NOIES-FLORS

Perquè 'ns renyeu?

PARCIVAL

Perquè renyiu!

LES NOIES-FLORS

Renyim tan sols per tu!

PARCIVAL

Deixeu-me!

LES NOIES-FLORS

(Unes amb altres.)

—Tu, deixa-l ja, que 'm vol a mi!
—A mi 'm vol!—No, a mi!
—No, més s' estima a mi!

(A Parcival)

—Així 'm vols esquivar?
—Me vols fer fugir?
—Ets covart per les dònesh?
—Per' tu no som bones?
—Qu' ets timit i fret i burlleta!
—La flor deurà al papelló fer l' aleta?
—Que timit es!—Que n' es de fret!
—Fugim d' aquest nici!
—Deixem-lo ja per ximple!
—Doncs per' nosaltres sigui!
—Per mi!—Per mi!
—Per' mi deu sê 'l donzell!
—Per' mi!—Per' mi!

PARCIVAL

(Mitg enujat, rebujant-les.)

Ja prou! Jamai m' heureu!

(Va per a fugir, quan de sopte escolta la veu de Kundry, venint de dintre 'l tou de flors i 's detura perplexe i silenciós.)

LA VEU DE KUNDRY

Parcival... Resta!

PARCIVAL

Parcival?...

Eix nom en somnis donà-m la mare!...

(Les Noies-Flors, oint La Veü de Kundry se són esglaiades, y al punt apartades de Parcival.)

LA VEU DE KUNDRY

(Mentre que aquesta devindrà de poc en poc visible.)

Ací resta, Parcival!
Te dóna 'l goig son salut coral!

Puerils enciseres, deixeu-lo sol;
flors prompte marcides,
pel vostre passatemp ell no es pas!
Torneu dins amb els heroes;
qualque us aten, boi nafrat!

LES NOIES-FLORS

(Allunyant-se de Parcival, porugues i a contra-cor, i retirant-se cap al castell.)

Ja deixar-te!—Ja esquivar-te!...
—Quina pena!—La pena que farà!
—Voldria lluny de tots portar-te,
i abdós solets, solets restà!
—Salut! Salut, dilecte!
Oh altivol!
Oh... foll!

(Amb les darreres paraules, Les Noies-Flors són desaparegudes, boi fent rialles, dins del castell. Parcival esguarda amb timidesa vers l'endret d'on venia la veu. Llà'l tou de flors s'es entreobert, devenint ara del tot visible una fembra jove, de beutat suprema—Kundry completament transformada,—ajagada damunt d'un llit de flors, y amb fantàstica vestidura d'estil ressemblant alarb, qui li vela lleugerament les formes.)

PARCIVAL

Què miro? No estic pas somniant?
(Romanent encara lluny.)

M'has cridat, i nom no porto?

KUNDRY

Nom donc-te, foll i candit,
«Val-parci»...
tu 'l Candit-foll:
«Parcival.»
Així, quan en país arabic morí,
ton pare Gamuret cridava 'l fill
reclòs al sí matern encara;
eix nom donà-li quan finava.
Per' fer-te-l sebre, jo t'atenc ací;
llevat d'açò, quin nou desitg t'hi atrau?

PARCIVAL

No he vist mai, ni en somni he vist
açò que veig, çò qui d'esglai rubleix mon cor...
També ets desclosa en tan gentil floresta?

KUNDRY

No, Parcival, oh foll i candit!
Lluny... lluny... jo tinc ma terra.
Per' que'm trobessis, sols he romasa açí;
de lluny vinguda, molt i molt vegí!

Jo veia 'l nin xuclant el pit matern;
encar ma orella serva son balbuç.

De dol replena,
còm reia emperò Herzelaida,
quan dins la pena
li era 'l fillet dels ulls la gracia.

Pel nin breçat en blana molça,
dormit amb sa besada dolça,
d'angoixa 's dalia
vetllant el seu sòn la mare amada,
i a l'auba 'ls ulls li obria
del plor matern la lleu rosada.

De dols i penes fou punyida
tantost que 'l pare teu fou mort;
fent llei suprema de sa vida
guardar-te be d'aital dissort.

Dels forts combats, del món qui foll lluitava,
ella amagar-te sempre desitjava.

Frisant-se, ai! per tu 's planyia;
mai que ho sabessis, no-gens li plavia.

a has oblidat son planyívol crit,
quan lluny eres cap al tart?
Ah! còm la refeia un gai delit,
boi cercant-te, al retrobart;
i així, abraçant-te folla d'ardor,
pot-sè't feia esglai son bes d'amor?

Prò sa pena no 't corprengué
per' dur-li aquell desastre,
mai més tornant al seu racè,
perdent de tu tot rastre?

Va atendre-t nit i dia,
son plant per fi emmudí;
transida amb tal greu dissort,
repòs mortal clamà,
el dol trencà son cor
i... Herzelaïda...finà!

PARCIVAL

(Qui ha devingut sempre més concirós i a la fi s'es commòs terriblement, cau als peus de Kundry aclaparat per la dolor.)

Ai!... Ai!... Què fiu jo? Ont fui jo?
Mare!... Bona... dolça mare!
Ton fill, ton fill fou qui t'occia?
Oh 'l foll! Oh 'l covart forsenat!
Ont era jo, errant, d'ella oblidant-me?
d'ella, d'ella oblidant-me?
Cara... mare estimada!

KUNDRY

Si no hagueres mai dol,
tampoc gaudia
mai ton cor dolç consol.

La pena qui 't punyeix,
contrit ja expia;
consol l'amor t'ofereix!

PABCIVAL

(Abandonant-se més i més a la tristícia.)

La mare! La mare... jo l'oblidava!
Ah! Què més poguí encara oblidar?
Mes, de què servo mai recort?
Sols greu follia hi ha en mi!

KUNDRY

(Seguint sempre ajaçada, s'acota vers la testa de Parcival, posa ssaument la mà damunt son front i l'abraça pel coll amb afecte.)

Penedença,
la culpa greu esmena.
Coneixença,
de seny el foll omplena.

L'amor te cal comprendre
que Gamuret sentí
quan va Herzelaïda encendre
la flama dins son sí!

Qui a tu la vida
t'ha concedida,
qui venç arreu follia i mort,
avui te dñ
d'aquella mare 'l vot darrer:
d'amor el bes primer!

(Ha acotat per complert son cap damunt del de Parcival i ajunta ara'ls seus llavis amb els d'aquest en una llarga besada. Parcival s'aixeca de sopte amb un moviment de terror suprem; son posat revela en ell un cambi terrible; s'apreta amb força'l cor amb les mans, com per a contenir la dolor qui'l consum.)

PARCIVAL

Amfortas!...

La ferida!... La ferida!...
El flanc ella m'arborà!...
Oh complanta!

Forta, fera complanta!
Del fons del cor meu brolla amb fort crit!

Ai!... Ai!

Oh miser!...

Hom nefandel!

Còm sagna ma ferida!
Còm sagna dins mon ser!

Ací!... Ací!

No! No! Çò no es pas la ferida!
Brolli la sanc a glops fumejant!

Ací! Ai, s'abrusa 'l meu cor!
Dalir-me, sèns treva dalir-me,
es ma terrible i crudel dissort!

Oh! Pena d'amor!
Tot jo tremolo, tot glatesc,
plè d'un desitg culpable!

(Mentre que Kundry l'esguarda de fit a fit, esfereïda i ull-presca a l'hora, Parcival cau en plè extasi. Després segueix amb veu forsa i paorosa.)

L'esguart reveu, ert, l'inefable vas...
la sacra Sanc s'encen;
el goig de Redempció tan dolç
penetra tota ànima feble.
Prô ací, al cor meu, el torment no minva!

Jo oesc la queixa del Salvaire,
la queixa, la complanta
perque 'l santuari fou sullat:
«Remença! Salva-m prest
d'aqueixes mans impures!»

Çò la divina queixa
deia fort dintre mon ànima.
I jo, el foll, el feble,
a fets d'infant ferotge vaig llença-m!
(Plè de desesperament, cau de genolls en terra.)

Salvaire! Mestre! Déu clement!
On per mes culpes hi ha remei?

KUNDRY

(Qui es passada de la sorpresa a l'admiració apassionada, prova timidament d'atansar-se a Parcival.)

Oh l'heroe excels! Al seny don pau,
i veu quin dolç encís t' atrau!

PARCIVAL

(Sempre prostrnat, esguarda Kundry de fit a fit mentre que aquesta s'acosta vers ell i va fent els moviments amanyagadors que aquell expressa amb les paraules següents.)

Ah! La veu seva! Eix fou son crit...
i aquest esguart jo 'l reconec prou be...
Així era quan neguitós li reia;
i els llavis... ah! així 'l van temptar...

Així acotà la nuca...
així dreçava 'l cap,
així li voleiavan els rinxols...
així fort el coll li abraçà
i dolç li amoixà les galtes!...
Ab tots els greus torments juntada,
la pau de l'esser
xuclà dels llavis seus!
Ah... la besada!

(Parcival s'es anat alçant de poc en poc i aparta ara Kundry amb violència.)

Esprit del mal! Fuig lluny de mi!
Sempre, sempre... ben lluny!

KUNDRY

(En el paroxisme de la passió amorosa.)

Crudel home!
Si sents les penes
qui 't són alienes
a mi també deus compadir-me!
Si ets tu 'l Salvaire
deix' ton malaire;
permet pel meu bé a tu junyir-me.

De temps llunyíssims jo t'esperava,
Salvaire... ah!... prô es tart,
que un jorn te vaig greujar.

Ah, greu maledicció
en vida i mort m' amena,
en somni i vetlla,
jois i penes,
per nous flagells me ve a enfortí,
damnant-me a un torment sens fi!

Vegi-l!... Ell!... Ell!...
Jo... reia!...
Llavors, mirà-m!

Y après jo 'l cerc de món en món,

dalint-me per reveure-l!
 En fort destret
 crec que 'ls seus ulls tinc aprop,
 l' esguart en mi fitant...
 mes torna la maleita rialla a pendre-m...
 i un miser cau en els meus braços!

Dec riure... riure,
 nul plô 'm brolla,
 sols crido, friso,
 d' ira m' afollo,
 en nit afrosa d' etern sofrí,
 d' ont penedida adés jo isquí.

Pel qui he sentit mortal desfici
 i 'l coneguí mofat com nisci,
 deix' qu' en son pit mon plô espandeixi,
 que una hora sola amb tu m' uneixi;
 si terra i cel són contra mí,
 qu' en tu remença trobi així!

PARCIVAL

Eternament
 seràs damnada amb mí,
 si sols un' hora
 jo oblidó ma missió gran
 en els teus braços tendres.

Per' tu també la Gracia duc
 si eix foll desitg llevar-te puc.

El balcem qui 'ls teus mals guareixi,
 no 'l don la deù d' on van brollar;
 la Gracia mai a tu 't cobreixi,
 si ans eixa deù no 's fa estroncar.

Es altra deù... un altra, ai trist!...
 Per ella corsecar-se he vist
 els frares meus qui llà sofreixen
 i el còs flagellen i puneixen.
 Mes, qui pot veure clara arreu
 de l' Unic Bé la vera deù?

Ai miser! Tot conort perdi!
 Oh món de fosca i d' erra!
 El Bé suprem frisés cerquí
 i sols del mal la deù m' aterra!

KUNDRY

(Amb exaltació fereſtega.)

Doncs es el meu bes
 qui 't dâ la clarividença?
 D' amor ma dolça abraçada
 divina força t' ha dada!

Tu 'l món reembra, si es ta missió:
 si 't torna Déu eixa hora,
 damnada per ella sigui jo;
 viu m' ompli 'l mal tot-hora.

PARCIVAL

Remença, ser damnat, jo t' oferesc!

KUNDRY

(Constreyent-el.)

Oh esser diví, deix' que t' ami!
 Remença sols així 'm duràs.

PARCIVAL

Amor i remença pots obtindre,
 si 'l camí vers Amfortas vols mostrâ-m.

KUNDRY

(Amb un rampell.)

Mai puguis trobar-lo!
 Qui caigut es, deixa que 's perdi...
 Eix hom miser,
 d' hontes avit,
 de qui jo 'm reia... reia... reia!...
 Ah, ah!... Ferí-l el seu propi espeut.

PARCIVAL

Qui ab l'arma sagrada, doncs, ferí-l pogué?

KUNDRY

Ell... Ell...
qui un jorn ma rialla puní!
Son mal... ah!... coratge 'm dón:
fins contra tu l' arma conjur',
si es que t' apiades d' eix hom impur!...
Ah... folla!

(Implorant.)

Pietat! Pietat de mi!
Un' hora sols tu meu!
Un' hora sols jo teva...
i eixa via te mostraré com vols.

(Va per abraçar-lo. Ell la rebutja amb violència.)

PARCIVAL

Enllà, oh dòna fatal!

KUNDRY

(Redreçant-se amb furor selvatge i cridant vers el fons.)

Prompte! Prompte... socors!
Sus, detureu-lo!.. Ací!
Tanqueu les rutes!
Barreu-li 'ls passos!

Mal fugis lluny d' ací, mal trobis
prest les vies del món,
la via que pretens
no hauràs jamai, ni 'l seu rastre!
Puix rutes, passos,
per on tu 'm defugis,
així... jo vull maleir:

Erra! Erra...
qui m' ets fidel,
per' que 'l amenis te 'l donc!

KLINGSOR

(Qui apareix dalt la muralla del castell, brandant una llança contra Parcival.)

Detura-t! Amb l'arma bona't fermo ací!
Que aturi 'l foll, del seu Mestre'l sacre espeut!

(Engega contra Parcival la llança, qui roman suspesa a damunt del seu cap; llavors l' heroi l' agafa i la sosté ferma enlaire.)

Amb eix emblema jo 'l teu encís bandejo:
qui clourà la ferida
que tu amb ell obrires,
en runes derroqui
tota eixa falsa esplendor!

(Parcival brandejant la llança, descriu enlaire la senyal de la creu; al punt un fort terratremol fa esfondrar el castell. — El jardí s' es transformat de ropte en un desert; flors marcides son escampades en terra per ci i per llà.—Kundry, en el moment de l'esfondrament, s' es desplomada fent un crit. Parcival, qui va per a fugir, se detura una volta encara al damunt del pilot de runes de la muralla, girant-se vers Kundry.)

PARCIVAL

Ja saps...

on tu altra volta 'm pots trobar!

(Fuig corrent; Kundry s' es sosllévada un poc i 'l segueix amb l'esguart, mentre que 's corre la cortina.)

Parcival

ACTE TERÇ

PRELUDI (1)

Una de les pàgines musicals de concepció més pregonera que Wagner ha escrit, es sents dupte aquest Preludi, qui per son caracter altament filosòfic es una mostra ben palesa de la ilimitada esfera d'acció en que 's pot moure l'art dels sons al servei del Geni musical. La color llòbrega dels temes qui hi apareixen, llur forma trencada i vagarosa, llur pregonera de significació, fan que no sigui gaire plà de comprendre i que molts comentaristes de Wagner divaguin també al tractar d'esclarir-nos aquesta pagina simfonica, de reduïdes proporcions, però que hom pot considerar com la quinta-essencia de la musica.

L'idea qu'inspirà al seu autor, fou la de religar els dos darrers actes de *Parcival* glosant musicalment l'acció del poema qui transcorre durant l'intermedi, i qui per tant s'amaga als ulls de l'espectador, es a dir: els intrincats camins que segueix Parcival, després d'haver arrebatat a Klingsor l'arma sagrada, per a retornar-la al temple del Grial i trobar amb açò 'l Bé suprem. Aquest no es pas fàcil d'assolir, i així Parcival, ardit posseïdor de la sacra reliquia, que dū en custodia com privilegiat depositari, va perdut llare temps pels camins errats del món, camins de desolació i d'engany ont el menacen sents treva 'ls enemics de l'ànima, fins que després de passar per les més perilloses proves, es salvat per la virtut de la Fè, permetent-li a la fi trobar la via recta qui l'amenarà an aquell Bé suprem tant temps suspirat.

(1) Qui vulgui conèixer a fons l'exposició dels temes musicals d'aquest Preludi podrà trobar-ho en la edició de *Parcival*, publicada per l'A. W., ont es contingut l'estudi musical d'En Miquel Domenech Español, i més extensament encara en l'obra d'aquest sobre la significació i simbolisme de *Parcival*, publicada en francès.

QUADRE PRIMER

EN EL DOMINI DEL GRIAL

Encontrada primavera i riallera: ampla i florida prada qui munta suaument vers el fons. A primer terme, l'entrada d'un bosc qui s'esten per la dreta en pujada pedregosa. Al prosceni de la banda del bosc, una font; a l'altra banda, un xic més baix, una senzilla cabana d'ermità adorsada a una roca.—Trenc d'auba.—Gurnemanz, arribat a les derrereres velleses i abillat pobrement, tan sols amb la túnica dels Cavallers del Grial, surt de la cabana i escolta.

GURNEMANZ

De llà 'l gemec venia...
Eix plany cap bestia no fa,
i avui menys, per cert,
en eix sacressant matí.

(S'ou un gemec sòrt, com d'una persona qui dorm pregonament i té somnis pesats.)

M'apar coneixê aquest planyívol crit!

(Gurnemanz se dirigeix resolt vers una bardiga de llà prop, força atapada; mitg-parteix d'una revolada la brossa i 's detura de septe.)

Ah! Còm?... Ella ací?
La seca bardiga d'hivern
dau-li abrigall... de quant ençà?
Sus... Kundry.. sus!
L'hivern ja es lluny; ve 'l temps vernal!

(Fa seguir Kundry, enravenada i com inanimada enfòra de la bardiga i la duu damunt d'un marge de llà prop, cobert de gleva.)

Desperta! Desperta al bon temps!
Fret té 'l cos!...
Erta trob-la avui, tal com morta...
Prò 'l seu gemec no es çò que ans oí?

(Sacota vers el còs qui ja balb al seu davant i li frega amb força les mans i 'ls polsos, afanyant-se de totes passades per a fer-lo venir de sa rigidesa.—A la fi Kundry sembla donar senyals de vida. Va despertant-se. Obre 'ls ulls i fa un crit.—Duu una vesta setvaige, per l'estil de l'acte primer, emperò la color de son rostre es més groga i 'l seu posat i moviments han perdut tota expressió ferestega. Roman una estona esguardant fit Gurnemanz. Després s'aixeca, arranja sa vestimenta i sa cabellera i 's disposa tot seguit a fer la feina de serventa.)

Oh foll esprit!
No tens nul mot per' mi?
Eixa es ta paga
quan del sòn mortifre
altra volta jo ara 't despert'?

(Kundry acota pausadament el cap.)

KUNDRY

(Exclamant-se amb veu rogallosa i trencada.)

Servir!... Servir!... ⁽¹⁾

GURNEMANZ

(Saccejant el cap.)

No 't cal pas més fatig.
Missatges no enviem ja més;
herbes i balcems
ara se 'ls cerca quiscú,
tal com fan les besties al bosc.

(Kundry, qui mentretant ha donat un colp d'ull a l'entorn, s'adona de la cabana i hi entra.—Gurnemanz la segueix amb l'esguart meravellat.)

Tot altra que ans camina avui.
Çò deu fer-ho 'l jorn sacressant?
Oh jorn de Gracia incomparable!
Só cert que per'salvar-la,
jo eixa infeliç avui
del sòn mortal esvetllo.

(Kundry torna de la cabana, portant una gerra i sen va cap a la font. De llà estant, esguardant bosc endins mentre que s'omple la gerra, ovira qualche qui s'atansa i 's gira vers Gurnemanz per a fer-n'hi esment. Gurnemanz esguarda cap al bosc.)

Qui veig llà prop la santa deù?

L' ormeja fosca armura?

No es nul germà dels nostres!

(Arriba Parcival pel bosc, cobert de cap a peus amb un ormeig negre, l' elm clos y la llança amb el ferre cap per' vall; camina pausadament, cap-baix, abstret i vagarós i s'asseu damunt la gleva del marge, vora la font. Kundry, tantost arriba Parcival, sen es tornada a poc a poc dins la cabana, amb la gerra plena, per a posar-se a treballar. Gurnemanz, après d' haver contemplat Parcival bona estona sorprès, s' atansa an ell.)

(1) Aquestes dugues paraules són les úniques que pronuncia Kundry en tot l'acte terç, i per çò l' hem suprimida en la present audició.

Salve, company!
T' hauràs perdut i 't dec fer de guia?

(Parcival fa un lleu moviment de cap.)

No 'm vols pas fer salutació?

(Parcival acota 'l cap.)

GURNEMANZ

(Malhumorat.)

Ei!... Què?...

Si 'l vot qui 't lliga
silenci aital t' ordena,
el meu m' obliga avui
a fer-te sebre 'l que 't convé.

Tu 't trobes ara en lloc sagrat:
ací mai hom armat no ve,
elm clos duent, broquer i espeut...
i menys avui! Doncs, no saps pas
la santa diada qu' es?

(Parcival nega amb el cap.)

No? D' aon vens així?
Amb quins pagans ets, doncs, romàs
per' ser-te ignot qu' es jorn
sagratisme avui, el Divendres Sant?

(Parcival abaixa encara més el cap.)

Les armes lléva-t!

Cal no ofendre Déu qui avui,
séns nul' arma haver, l' augusta Sanc
donà, per' expià 'ls pecats del món.

(Després d' un nou silenci, Parcival s' aixeca, planta la llança en terra al davant seu, deposa l' escut i 'l brant al peu d' aquella, desclou son elm i, llevant-se'l, el posa junt amb les altres armes; llavors cau de genolls en terra davant de la llança en silenciosa pregaria.—Gurnemanz el contempla sorprès i commòs. Després, amb una senya, crida Kundry qui suava acaba de sortir altra volta de la cabana. Parcival, en el fervor de la pregaria, aixeca l' esguart plè de devoció i 'l fita en la punta de la llança.—Gurnemanz parla amb Kundry, amb veu baixa.)

No 'l tens present?

Eix es qui un jorn el cigne occí!

(Kundry ho referma amb un lleu moviment de cap.)

Ben cert, es ell
el foll que jo irat foragití.

(Kundry mira Parcival de fit a fit, però tranquil·la.)

Ah! Quin viarany trobà, doncs?

L' esput conec prou be.

(Amb gran emoció.)

Oh jorn sacressant,
eix en que jo 'm só esvetllat avui.

*(Kundry ha girat la cara, Parcival, un cop acabada la pregaria,
s' aixeca pausadament, esguarda tranquil entorn seu, reconeix
Gurnemanz i li ofereix dolsament la mà, saludant-el.)*

PARCIVAL

Salve, puix que 't trob' altra volta!

GURNEMANZ

També 'm coneixes, doncs?

Pots reconeixê-m,
de mals i dols boi sent vinclat?
Còm ets vingut?... D' aon?

PARCIVAL

Vingut só per viaranys d'espines i erres;
ben lluny d'aqueixes, doncs, puc ara creure-m,
quan d' eixa selva l' aura
torna a omplir-me tebia,
quan tu, el bon vell, de nou saludo?

O be... torno a errar-me?
Tot çò mudat me sembla!

GURNEMANZ

Doncs be, de qui la via cerques?

PARCIVAL

D' aquell quals plants terribles
jo, nesci, un día oï sorprés;
per' dur-li l' alta Gracia,
jo 'm crec l' electe ser avui.

Mes... ai!...

La via santa mai trobava;
de l' erra en les sendes
m' encalçà la maledicció;
penes sèns nombre,
lluïtes i angoixes

lluny del camí 'm llençaven,
quan creia havê-l encertat.

Llavors el desesper punyie-m;
salvar la sacra reliquia
fou sols ma deria; per guardar-la,
ferides d' homs ignots jo rebí,
car d' ella mai serví-m
podia en la lluita;
sèns sullar
i pel braç meu portada,
es ja al sant lloc tornada
eixa arma que radiar veieu:
del Grial el sacre esput.

GURNEMANZ

(Trasbalsat del més fort entusiasme)

Oh Gracia! Bé suprem!
Miracle! Sant, august miracle!

(Després de calmar-se un poc, a Parcival.)

Senyor! Maledicció
t' apartà un jorn del bon camí,
prô avui de tu es fugida.
Ja petges del Grial terror;
llà aten dels cavallers l' estol.
Ah! Be 'ls hi cal la Gracia,
la Gracia que tu dús!...

Dés el dia qu' ets ací romàs,
la pena qui mostrada 't fou,
l' angoixa... feu-se dol suprem.
Amfortas, contra la ferida
i 'ls torments del cor airant-se,
cobeja en folla revolta sols la mort.

Ni precés ni angúnies dels confreres
l'han dut mai més a colre 'l Sant Ofici.
Reclòs se troba de temps ha 'l Grial,
i així aquell seu contrit custodi
—qui lluny la mort tindrà
si 'l torna a veure mai,—
la fi trobar confia
que de sa vida'ls greus torments acabi.

La santa menja ara mai tastem,
vulgars menjucs ens nodreixen:
per çò s'estronca nostre heroic braó.
No ve un missatge mai
ni un crit de guerra santa no'ns envien:
grocs i tristos, tots rondem
séns esma; capdill no té l'estol piadós.

Jo en eix boscatge solitari visc;
la mort tranquil esper,
la mort qui 'l nostre vell capdill s'ha endut,
car Titurel, l'august senyor,
privat de veure 'l Grial qui 'l confortava,
finà... un hom com altri!

PARCIVAL

(Amb un fort sus de dolor.)

Y jo... jo só
qui aital dissort causà!
Ah! Quines culpes,
quins pecats i crims
damunt mon cap de foll
eternament sospesen,
per' que nul castic, nula esmena,
dels ulls la fosca 'm lleví,
i boi i essent pel Bé jo electe,
perdent la via recta
del Bé 'l camí darrer sem perdi?

(Parcival es a punt de caure sens sentits. Gurnemanx el sosté i 'l fa seure damunt del marge. Kundry, veient-ho, va a cercar pressosa una griala amb aigua per' aspergir Parcival.—Torna Kundry amb la griala.)

GURNEMANX

(Apartant suaument Kundry.)

No així!...

Tan sols la santa font
refresqui 'l pelegrí laçat.
M'apar que gran missió
deu ell avui dû a terme,
complir bentost un' obra santa.

Doncs ser rentat li cal,
llençar de culpa nèt,
la polç del llarc camí del mal!

(Abdós sen duen suaument Parcival cap a la vora de la font. Durant çò qui segueix, Kundry li deslliga les gambes mentre que Gurnemanx li lleva 'l cosselet.)

PARCIVAL

(Amb veu laça però dolça.)

Puc, doncs, vers Amfortas ser dut encara?

GURNEMANX

(Boi fent sa tasca.)

Ben certes! Ja 'ns espera 'l burc august;
exequies pies pel difunt senyor
me criden llà també.

El Grial un colp per nos descobre encara,
l'Ofici ha temps séns colre
tornà avui a exalçar-lo,
—per' dar la santa gloria al pare
qui pels pecats del fill morí,
çò que ara eix vol així expiar—
Amfortas ha promès.

(Kundry, plena d'humilitat i amb tota cura, banya 'ls peus de Parcival. Aquest la contempla amb silenciosa admiració.)

PARCIVAL

(A Kundry.)

Els peus, humil, tu 'm rentes;
aspergi-m ara 'l cap l'amic!

GURNEMANX

(Pren amb la mà aigua de la font i arruixa Parcival.)

Baptisme reb, tu 'l pur, amb l'aigua pura!

Així de tot pecat
el ròsec t'es delit.

*(Mentre que Gurnemanz vessa solemniàlment l'aigua, Kundry's
heu de la pitrera un flasquet d'or i buida'l contingut damunt dels
peus de Parcival; després els hi eixuga amb sa cabellera que ha
desfeta d'una revolada.)*

PARCIVAL

(Pren amb dolcesa'l flasquet de Kundry i l'ofereix a Gurnemanz.)

Suara 'ls peus m'ungires;
m'ungeixi 'l cap l'amic de Titurel
i, avui meteix, com rei ell me saludi!

GURNEMANZ

*(Mentre que acaba de buidar el contingut del flasquet sobre 'l cap
de Parcival i li frega suauement, imposant-li après al damunt ses
mans esteses, per a consagrar-lo.)*

Tal fou la profecia!
Consagro així 'l teu cap;
com rei nostre 't saludo.
Tu 'l Pur,
tu 'l sofrent pietós,
tu 'l benfactor conscient!
Puix que reembres dols que abans sofrires,
(Per Kundry.)
ja l'ultim pès soslleua del seu cap!

PARCIVAL

*(Séns esser vist, pren aigua de la font, s'acota vers Kundry, qui
encar es agenollada als seus peus, i li arruixa'l cap.)*

Ma tasca avui començo així:
Baptisme reb
i creu en el Salvaire!

*(Kundry acota la testa fins a terra, revelant que plora amb xar-
dor. Parcival se gira i esguarda dolçament ull-près el bosc i la
prada, qui resplendeixen ara a la llum del matí.)*

Còm sembla 'l prat florit avui més bell!
Prou qu'enciseres flors trobí,
qui entorn mon cap frisoses s'enroscaven,
prò mai vegí tan bell floret
de branques, tanyes i poncelles.

Ni 'l baume llur fou mai tan pur,
ni mai tan dolç murmuri oí!

GURNEMANZ

Çò es del Sant Divendres l'encís!

PARCIVAL

Oh angoixa! El jorn del dol suprem!
Tot çò qui brota, qui floreix
i alena, còm no llença avui
complantes, ai!... i llarmes?

GURNEMANZ

Ja ho veus, no es pas així!
El plor contrit del pecador es
qui avui, com lleu rosada,
ruixant el camp, la prada,
vida i ufana hi vessa!
Tot esser nat, amb goig d'amor
segueix el pas del Redemptor
i una oració li endreça.

I llà al Calvari no podent pas veure-l,
vers l'home redimit esguarda ansiós,
qui, deslliurat de culpes i temences,
es pur i sau tornat pel Déu piadós.

Çò sent el prat florit qui 's renovella:
que no 'l calciga avui de l'hom el peu,
puix l'hom veient que Déu plè de bondat
per ell patí clavat en Creu,
rublert també d'humil pietat
fa 'l pas suau arreu.

Tothom, doncs, té veneració
per' çò qui en flor es prest marcit,
car la natura pel perdó
llà immaculada eix jorn florit!

*(Kundry ha tornat a aixecar el cap pausadament i, amb els ulls hu-
mitejats, endreça a Parcival, seriosa i tranquil·la, una mirada su-
plícant.)*

PARCIVAL

(Per les flors.)

Les qui 'm somreien, vegí marcir-se:
les fa la Redempció dalir-se?
També tes llarmes són com lleu rosada;
tu plores... veus?... i riu la prada!

(Li besa dolçament el front. Souen tocs de cloques en la llunyaria.)

GURNEMANZ

Mitg-jorn!

Es l' hora ja.

Permet, senyor, que 'l servent ara 't meni.

(Gurnemanz es anat a cercar son mantell de Cavaller del Grial, i ajudat de Kundry, revesteix Parcival. Aquest agafa solemniament la llança i junt amb Kundry, segueix Gurnemanz qui 'ls emmena pausadament envers el bosc de Monsalvat.)

INTERLUDI

L'escena va trasmutant-se molt pausadament, de faigó semblant a la de l'acte primer, sino que ara's verifica de dreta a esquerra. Després de seguir els tres personatges visibles una bona estona, desapareixen per complet, mentre que'l bosc s'esvaneix i en son lloc van passant galeries per entre les roques. — Al través de les voltes rocoses s'ouen tocs de campanes, cada colp més perceptibles i s'ovira un seguici de cavallers endolats.

QUADRE SEGON

EL TEMPLE DEL GRIAL

Les voltes de roques se mitg-parteixen i apareix la grandiosa nau del temple del Grial, com en l'acte primer, emperò sense les taules per a l'agapa sagrada. Claror esmortuida.—S'obren les portes i entren per un costat els Cavallers qui escorten un feretre amb les despulles de Titurel, i per l'altra els qui convoien Amfortas amb sa civera. Precedeix an aquest, l'estoig tapat contenint el Grial. Al mitg de l'escena s dreça un cadafalc i darrera d'aquest hi ha 'l seti enlairat amb el baldaquí, on es altra colp depositat Amfortas.

PRIMER SEGUICI DE CAVALLERS

(Acompanyant Amfortas i el Grial.)

Ací portem, reclòs en l'estoig,
el Grial pel Sant Ministeri;
en eixa caixa que dueu
vosaltres, plens de tristor?

(Abdós seguits s'han creuat ara al mitg de l'escena.)

SEGON SEGUICI DE CAVALLERS

(Amb el feretre de Titurel.)

La caixa funebre l' heroe dû;
reclou son sacre ardiment
que Déu meteix un jorn consagrà:
Titurel jau ací dins!

PRIMER SEGUICI

Mes qui l' aterrà, puix que Déu meteix,
Déu dava-li ampara?

SEGON SEGUICI

El pès tan feixuc dels anys l' aterrà
quan el Grial ell ja més no veia.

PRIMER SEGUICI

Del Sant Grial la Gracia qui 'li llevava?

SEGON SEGUICI

Qui es dut per vosaltres, el guarda culpable.

PRIMER SEGUICI

Ací avui el duem car altra volta,
per ultim colp,
fer desitja l'Ofici.

SEGON SEGUICI

Ai laç! Tu 'l guarda del Grial!
Ah, per ultim colp
fes ton Ofici sagrat!

ABDÓS SEGUICIS

(Adreçant-se a Amfortas.)

Fes'l Ofici sagrat, per ultim colp!

PRIMER SEGUICI

Per ultim colp!

SEGON SEGUICI

Per ultim colp!...

(Amfortas es depositat damunt del llit de repòs, darrera de la taula del Grial. El feretre es depositat damunt del cadafalc.)

AMFORTAS

(Soslevant-se un poc, força decandit.)

Ai laç... laç!... Ai laç de mi!
Çò... de grat clamo, com tots!
Més plaurie-m rebre ací la mort,
com castic dolç de ma culpa!

(El feretre es obert. Contemplant el cadavre de Titurel, tothom esclata de sobte en crits de dolor. Amfortas se redreça ben alt en son setí, girant-se vers el cadavre.)

Oh pare!
Tu 'l més noble i sant dels heroes!
Tu 'l pudic qui un jorn els angels vegeres!
Per tu sols morir volent,
vaig dar-te la mort!

Oh tu, qui avui en celica llum
el meteix Salvaire veus,
demana-li, doncs, que sa augusta Sanc,
—si altra volta deu dû encara
son balcem als confreres
per' dà-ls' hi nova vida—
a l' ultim dongui-m... la mort!

Mort!... Transit!
Sola Gracia!
La horrible ferida, el vri, fineixin;
el cor rogut romangui balb.

Oh pare, prest... ou-me...
fes per mi ara eix prec:
«Salvaire, dóna al meu fill la paul»

ELS CAVALLERS

(Empenyent-se entorn d' Amfortas)

Descobri-s el Grial!
Fes ja l' Ofici!
Çò 't mana 'l teu pare:
çò 't cal, çò 't cal!

AMFORTAS

(Saltant fora del setí amb el més furient desesper, i llançant-se entremitg dels Cavallers qui reculen.)

No!... Mai més!... Ah!...
Ja 'l vel de la mort m' embolcalla,
i altre colp deuria a la vida tornar?

Oh forsenats!
Qui vol a viure damnar-me,
si sols la mort podeu dar-me?

(Esquinça sa vestidura.)

Heus-la ací... la nafra oberta encar!
Boi verinosa, raja ma sanc!
Brandeu les armes! Contra mi 'ls glavis,
fons... fons, fins el pom!

Sus, oh 'ls heroes!
D' eix pecador finiu prest el mal;
llavors veureu la llum del Sant Grial!

(Tothom, esfereït, s' es apartat d' Amfortas qui roman sol, lliurat a un deliri espantós. Parcival qui, acompanyat de Gurnemanz i Kundry, s' es barrejat amb Els Cavallers sens esser vist d' aquests se presenta ara i estenent la llança, toca amb el ferre 'l costat de Amfortas.)

PARCIVAL

Tan sols un' arma hi val:
rà la ferida clou
l' espeut sols qui l' obrí!

(El rostre d' Amfortas se llumena d' un sant encís; sembla qu' ell defalleix de tan forta emoció. Gurnemanz el sosté.)

Guarit tu siguis i salvat!
Car jo faré l' Ofici teu!

Beneides siguin tes penes,
qui 'l be de la pietat
i 'l dò del pur saber
al timit foll van dar!

(Parcival va cap al mitg de l'escena, aguantant la llança enlaire.)

El sacre espeut
ací jo us torno avui!

(Tothom esguarda amb el més gran embadaliment la llança sostinguda enlaire. Parcival, amb l' esguart fitat en el ferre d' aquesta, prossegueix amb entusiasme.)

Oh! Gran miracle, excels, august!

De l' arma qui clou ta ferida,
jo 'n veig la Sanc divina eixida
en cerca d' altra deü germana
qui ací reb del Sant Grial l'ufana.
Ja no romanguí més tancat:
descobri-s el Grial! Sigui exaltat!

(Els Patges obren l' estoig. Parcival puja 'ls graons de l' altar, treu de dins d' aquell el Grial i, flectat, s' endinza en sa contemplació ab silenciosa pregaria. De poc en poc el Grial s' encén, expandint una auriola gloriosa al damunt de tots. La part baixa de l' escena va devenint més fosca mentre que la claror creix en l' alçaria.)

Tots

(Acompanyats d' unes veus gairebé imperceptibles qui devallen de mitja alçaria i de dalt de tot de la cúpula.)

Oh suprem miracle!

Al Redemptor reemença!

Un raig de llum, devallant de l' alçaria, inflama 'l Grial de plè a plè. De dalt la cúpula devalla una Coloma blanca qui plana suspesa damunt del cap de Parcival.—Kundry, fitant l' esguart en aquest, cau suaument als seus peus, i espira. Amfortas i Gurnemanz flecten els genolls rendint homenatge a Parcival, qui exalta 'l Grial, i ab ell beneeix tota la comunitat postrada també als seus peus, mentre se corre molt a poc a poc la cortina.

Fí de Parcival

Laus Wagner

Traducció de Geroni Zanné i Joaquim Pena

PUBLICACIONS

DE LA

ASSOCIACIÓ WAGNERIANA

OBRES DE RICART WAGNER

TEATRE COMPLERT

Traduccions aplicades a la musica i ab l'exposició tematica:

Les Fades	Preu: 1'50 ptes.
Rienzi, el darrer dels tribuns	— 1'50 —
L' Holandès Errant	— 2 —
Tannhäuser i la tençó de la Wartburg	— 2 —
Lohengrin	— 2 —
Tristany i Isolda	— 3 —
Els Mestres Cantaires de Nuremberg	— 3 —
L' anell del nibelung {	L' or del Rhen (2. ^a edició).
	La Walkiria (2. ^a edició)
	Sigfrid
	La posta dels déus
Parcival.	— 3'50 —

PARTITURES CATALANES

Lohengrin	(Agolada)
Els Mestres Cantaires de Nuremberg	Preu: 25 ptes.
Tannhäuser.	— 25 —
Tristany i Isolda	— 25 —

El drama wagnerià, per H. S. CHAMBERLAIN.

Conferencies donades a la Associació Wagneriana.

L' Art de Ricart Wagner: L' obra poetica.—L' obra musical, per ALFRET ERNST.

L' anell del nibelung de Wagner i les condicions de l' humanitat ideal, per DAVID IRVINE.

Lo Rei Lear, tragedia de SHAKESPEARE, traducció catalana de Anfós Par.

Aquestes obres están de venda en l' «Associació Wagneriana», Rambla de Catalunya, 7 (Angelus-Hall), en les llibreries i magatzems de musica i en el Saló de descans del Palau de la M. C. durant els presents Festivals.

LES ARTS GRÁFIQUES

J. COMAS.- SARADELL

LITOGRAFIAT AMB LA ROTATI-

VA OFFSET DE LA CASA MANN

52045